

Mr. Hans van Mierlo Stichting

Jaarplan 2011/2012 Mr. Hans van Mierlo Stichting

“Naar een ontplooiingsmaatschappij”

Inleiding

Het Kenniscentrum D66 verandert in 2011 zijn naam in de Mr. Hans van Mierlo Stichting. Een wetenschappelijk instituut met een belangrijke grondlegger van een partij als naamgever past in een Europese traditie van politieke partijen. Het bestuur vond het bovendien een passend eerbetoon aan de politieke rol en betekenis van Hans van Mierlo voor D66. Op 10 november 2010 heeft Joris Backer, als de voorzitter van het stichtingsbestuur, dit voornemen bekend gemaakt aan het Congres van D66. De aangekondigde statutenwijziging (die na het voorjaarscongres 2011 zal worden uitgevoerd) werd met een warm applaus ondersteund. Vanaf 1 januari van dit jaar zal de naam geleidelijk worden ingevoerd in de diverse uitingen en aankondigingen. Ter gelegenheid daarvan zal een speciaal symposium worden gehouden (eind April 2011).

Dit moment van naamswijziging geeft ook gelegenheid om kort terug te kijken naar de afgelopen twee jaar. Deze periode is beslissend geweest voor het bepalen van de missie, visie en strategie van de stichting. Bovendien is een aantal ingrijpende beslissingen genomen en uitgevoerd: rol van de stichting in het grotere geheel van de partij (vereniging) D66, de gekozen werkvormen en activiteiten, de keuze voor publicaties en het starten van de Marchantlezing als institutionele activiteit en de verbinding met de Permanente Programmacommissie.

De belangrijkste observaties en conclusies geven wij in dit jaarplan weer in het Algemene Deel van het jaarplan. Deze plannen zijn goedgekeurd in de bestuursvergadering van de stichting op 25 augustus 2010 en zijn besproken en vastgesteld in het Landelijk Bestuur van D66 op 15 december 2010, als onderdeel van de jaarplannen 2011 van de vereniging D66.

Algemeen Deel Jaarplan

Allereerst is het van belang dat de missie, visie en strategie opnieuw zijn vastgesteld. De statuten van stichting zullen dienovereenkomstig worden aangepast.

Missie

De stichting heeft tot kerntaak om het sociaal- liberale gedachtegoed- dat de grondslag vormt van het politieke handelen van de partij D66 – te blijven ontwikkelen en te interpreteren. De vijf richtingwijzers vormen hiervoor het uitgangspunt.

Visie

De stichting zorgt ervoor dat haar bestuur en medewerkers activiteiten ontplooiën vanuit een houding van inhoudelijke interesse voor en betrokkenheid bij dit gedachtegoed. De stichting legt verbinding met wetenschappers, wetenschappelijke instituten en andere kennisbronnen in de mate dat dit bijdraagt aan de ontwikkeling van dit gedachtegoed. Voor het activiteitenplan zal leidend zijn dat de resultaten de basis versterken van gefundeerde politieke keuzes van D66 en haar vertegenwoordigers. De taken, verantwoordelijkheden en kaders worden telkens door het bestuur in zijn activiteitenplan vastgesteld.

Strategie

Om de missie en visie te realiseren wordt secretariael en inhoudelijk ondersteuning geboden aan het landelijk bestuur van D66 voor de resp. verkiezingsprogramma's. Dit geschiedt door het praktisch en inhoudelijk ondersteunen van een Permanente Programmacommissie. Het vergaren, ontsluiten, ordenen en toegankelijk maken van kennis is de kern van het ontwikkelen van het gedachtegoed in het kader van de missie. Hiertoe organiseert de stichting onder andere programmawerkgroepen, expertpanels, workshops, publicaties, Plein 66, geeft het blad IDEE uit en ontwikkelt andere werkvormen die in deze missie passen.

Prioriteiten/doelstellingen

In 2011 gaat de Van Mierlo Stichting door met het verdiepen en verbreden van de grondslagen van het gedachtegoed van D66. Inspanningen op dit vlak zullen zowel plaats vinden in gedachtevorming, programmatische vernieuwing, als ook in verspreiding van ideeën. De Van Mierlo Stichting wil in de komende jaren haar positie in de vereniging D66 verder uitbouwen en bestendigen.

Deze plannen passen in het bredere kader van de Strategische prioriteiten 2011-2014 van het Landelijk Bestuur van D66. Specifiek ligt de opdracht van de Mr. Hans van Mierlo Stichting in het realiseren van de "Herkenbare en gerealiseerde inhoud" die daarvan onderdeel uitmaakt.

Die opdracht is samengevat als volgt:

- Een eerste aanzet van het D66-verhaal over Nederland in 2025: de ontplooiingsmaatschappij;
- Consistent secretariaat Permanente programmacommissie;
- Nieuwe naam Kenniscentrum geïntroduceerd;
- Grotere bekendheid in vereniging en publiek debat;
- Verdere verdieping en verbreding van het gedachtegoed;
- De uitgave van het blad Idee.

Inhoudelijk gezien zal de strategie van de Van Mierlo Stichting het komende jaar, maar doorlopend in de jaren daarna, het hoofdaccent leggen op het vorm geven van een samenhangende uitwerking van het gedachtegoed. Concreet zal het zich concentreren op de kenmerken van de sociaal-liberaal Nederland in de 21e eeuw: de ['ontplooiingsmaatschappij'](#). Dit 'verhaal van de hoop' zal als een verbindend thema ('satéprikker') door alle programmawerkgroepen en expertpanels van de Van Mierlo Stichting heen gaan, in idioom, benadering en concretisering.

Het bestuur van de Van Mierlo Stichting streeft naar samenhang tussen de inspanningen die namens de stichting door haar bureau, vrijwilligers en andere sympathisanten worden geleverd, namelijk dat zij bijdragen aan de opdracht 'naar een ontplooiingsmaatschappij'. Dit gaat niet alleen om concrete invulling van thema's, zoals daar onder andere in samenwerking met de Tweede Kamerfractie aan wordt gewerkt. Ook verdere uitwerking van de vijf Richtingwijzers dragen bij aan concretere sociaal-liberale

invulling van het begrip 'Ontplooingsmaatschappij'. Een ander streven van de Van Mierlo Stichting in 2011 is om verbinding te brengen tussen de output van de Van Mierlo Stichting en de politieke praktijk.

Intern/organisatorisch is het belangrijkste doel om tot een sterker verankerde werkwijze en processen van de Van Mierlo Stichting te komen die minder afhankelijk zijn van de toevallige talenten of aanwezigheid/betrokkenheid van bepaalde personen. Concreet leidt dit tot bijvoorbeeld betere rapportage van resultaten/activiteiten en mogelijk het hernieuwen van de wetenschappelijke raad in een andere meer passende vorm. De geplande naamswijziging van de Van Mierlo Stichting kan ook in dit licht gezien worden. In 2011 zullen de activiteiten van medewerkers van de Van Mierlo Stichting structureel bijgehouden worden en in een beknopt jaarverslag worden weergegeven. Het doel hiervan is om de impact van de werkzaamheden beter en breder zichtbaar te maken.

In het werk van de Van Mierlo Stichting is altijd sprake van een afweging tussen inhoudelijke onafhankelijkheid en relevantie voor de partij. Beredeneerd vanuit de missie van de Van Mierlo Stichting is het één zinloos zonder het ander. Vast staat dat er geen ander gremium bestaat in D66 dat de specifieke opdracht heeft zich met deze missie bezig te houden. Dat betekent dat in de benadering van onderwerpen en prioriteitsstelling het verdiepen (ontwikkelen en interpreteren) van het gedachtegoed altijd prioriteit heeft. In de specifieke onderwerpkeuze stemt de Van Mierlo Stichting af met de Permanente programmacommissie, het Landelijk Bestuur van D66 en met de fractie in de Tweede Kamer.

Werkwijze / activiteiten

Algemeen

De Van Mierlo Stichting zal de in de afgelopen drie jaar bewezen waarde van het werken aan de hand van principes van de 'virtuele organisatie' voort zetten. Met slechts drie personen betaalde staf en enkele vaste vrijwilligers worden tientallen, soms honderden mensen aangestuurd, dan wel geactiveerd in verscheidene projecten.

De achterliggende gedachte bij deze werkwijze is dat de medewerkers en het bestuur van de Van Mierlo Stichting regie houden op zowel richting als kwaliteit van de output. Dit is mogelijk door enerzijds te werken met strak afgebakende profielen voor vrijwilligers en helder geformuleerde vooronderstellingen en doelen bij projecten, maar anderzijds veel over te laten aan de inzichten van degenen die de verantwoordelijkheid aanvaarden om activiteiten te ondernemen. Vertrouw op de eigen kracht van mensen wordt hiermee in de praktijk gebracht. Een organisatieoverzicht van de huidige taakverdeling en bezetting van de Van Mierlo Stichting is bijgevoegd (Bijlage).

Er zijn in de afgelopen twee jaar formats ontwikkeld die behulpzaam zijn bij de inrichting van het werk (definitie rol, taak en verantwoordelijkheid (zie bijlage 2)) van vrijwilligers. Kernpunt is hierbij steeds dat belangstelling, tijd of ambitie niet een aanspraak geven op deelname. Beslissend is of het bestuur, de PPC of de vaste medewerkers van de Van Mierlo Stichting de gerechtvaardigde overtuiging hebben dat op basis van profiel, competenties en expertise de betrokkenen geacht wordt deze taak conform de eisen van het project te kunnen volbrengen. Dit onderscheidt de werkwijze fundamenteel van vroegere aanpak in het Kenniscentrum of de bestaande werkwijze van sommige Thema-afdelingen.

Programmawerkgroepen en expertpanels zijn twee werkvormen die in de afgelopen twee jaren hun nut bewezen hebben. Zij onderscheiden zich door een verschillend aggregatieniveau:

- *Programmawerkgroepen* zoeken in een relatief korte periode naar concrete oplossingen/suggesties voor helder afgebakende maatschappelijke problemen.
- *Expertpanels* staan gedurende een langere periode stil bij de fundamenten van het gedachtegoed van D66.

De ervaring leert dat op deze manier de Van Mierlo Stichting in een jaar tijd tussen de zes en negen programmawerkgroepen, één á twee expertpanels en de redactie van Idee kan begeleiden (zie overzicht activiteiten 2008 -2010 – Bijlage 3) .

Een werkvorm die lichter van aard is, is ook mogelijk, afhankelijk van het doel van een project. Stelregel hierbij is: hoe ideologischer/politiker een onderwerp is, des te meer regie is vereist.

De Van Mierlo Stichting heeft ook in de vereniging een coachende rol op “inhoud” (gedachtegoed). De vereniging kent thema-afdelingen die bestuurlijk onder het Landelijk Bestuur ressorteren (sinds 2008). De thema-afdelingen zijn zelfsturend en worden begeleid vanuit het Landelijk Bestuur. Zij kunnen gevraagd worden deel te nemen aan activiteiten van de van Mierlo Stichting of de PPC . Inhoudelijke coaching kan plaats vinden op verzoek – of ongevraagd – als er lokale ppc’s opgericht worden. Ook naar D66-vertegenwoordigers en bestuurders (TK-leden, EP-leden, wethouders) treedt de Van Mierlo Stichting op als vraagbaak en coach. De input vanuit de Van Mierlo Stichting is dan vooral gericht op het delen van onze ervaring als kenniswerkers, en onze kennis over het sociaal-liberale gedachtegoed van D66 en welke mogelijk richtingen of oplossingen daaruit kunnen worden gehaald voor concrete vraagstukken.

De Van Mierlo Stichting vervult de coachende rol op in houd in de vereniging ook door de organisatie van Fringe meetings op de partijcongressen en door secretaris te zijn van de Permanente programmacommissie D66 voor de verkiezingsprogramma’s voor Tweede Kamer en Europees Parlement. De Van Mierlo Stichting biedt lokale permanente programmacommissies binnen D66 trainingen en lezingen aan.

Bijzondere aspecten werkwijze voor ondersteuning PPC.

Door de politieke context waarbinnen de Van Mierlo Stichting opereert, met name als secretaris van de Permanente programmacommissie, dient altijd rekening gehouden te worden met een politieke crisis. Indien het kabinet valt moet snel een nieuw verkiezingsprogramma geleverd worden. Voor dit soort gevallen bestaat een [contingencyplan](#). Naarmate verkiezingen langer geleden zijn, zal het oude verkiezingsprogramma logischerwijze sterker verouderd zijn. Voor 2011 is echter sprake van een relatief vers programma. Bij een val van het kabinet zal het programma dan ook voornamelijk geüpdate moeten worden, en niet helemaal opnieuw geschreven. Naarmate 2014 nadert is dit uiteraard anders. Voor deze update zullen de meeste “oude” hoofdstukvoorzitters eerst worden benaderd. Bezien wordt op welke wijze zij in elk geval tot 2012 betrokken kunnen blijven (hetzij door advisering van de Tweede kamer fractie , hetzij door inschakeling in Panels of PWG’s).

Lange termijndata voor werk aan verkiezingsprogramma’s:

05-03-2014	verkiezingen gemeenteraad
14-05-2014	verkiezingen Tweede Kamer
Juni 2014	verkiezingen Europees parlement
16-02-2015	verkiezingen Provinciale Staten

Ad. 1) tegen 2012 zijn de meeste lokale ppc's opgezet. Vanuit de Van Mierlo Stichting zal anderhalf - twee jaar voor de verkiezingen (**mrt/sep 2012**) weer iemand de begeleiding van lokale programmacommissies op zich nemen. De lessen van de eerste ervaring in 2008 worden ter harte genomen.

Ad. 2) voor de val van het kabinet bestaat een contingencyplan (zie hierboven). In een reguliere planning zal twee jaar voor de verkiezingsdatum (**mei 2012**) begonnen moeten worden met het proces dat leidt tot het schrijven van een nieuw programma.

Ad. 3) anderhalf jaar voor de Europese verkiezingen (**dec 2012**) start het deelproject EVP.

Ad. 4) anderhalf- twee jaar voor de provinciale verkiezingen (**feb/aug 2013**) start begeleiding van de regionale programmacommissies. De lessen van de eerste ervaring in 2011 worden ter harte genomen.

Concrete Activiteiten Van Mierlo Stichting 2011

- Projecten onder de noemer 'de ontplooiingsmaatschappij':
 - Ontschotting in de zorg
 - Een andere blik op uitkeringen
 - De onderkant van de arbeidsmarkt
 - Onderwijs: hoe het zelfregulerend vermogen tot handelen te ontsluiten?
 - Vergroten van de pakkans – geen ontplooiing zonder corrigerende maatschappij/overheid
 - Een andere blik op 'levensloop'. (waaronder brede heroverweging van pensioenen)
 - Versterking van de vraagzijde in
 - a. De financiële sector
 - b. De zorg (in relatie tot ziekenhuizen / verzekeringen)
 - Complexiteit van regels (maatwerk van de overheid leidt tot complexiteit, moeten we juist pleiten voor eenheidsworst door de overheid (is immers de kerncompetentie?)
- Pwg Deposito garantiestelsel
- Pwg Kiesstelsel
- 'Ordening op orde', over markt, burger en staat uitwerken tot leergang voor de vereniging
- Woningmarktresolutie voor voorjaarscongres
- Integratieresolutie voor najaarscongres
- Marchantlezing 2011
- Van Mierlo Symposium
- 2 - 3 essays over twee richtingwijzers (denk en handel Internationaal, Koester de grondrechten)
- Overlappende zes (6) Projecten met de TK-fractie¹
- Subsidiariteit (nader te bespreken in het LB)
- Nieuw redactiemodel Idee
- Verkennen leerstoel Sociaal Liberaal Gedachtegoed
- Raad van advies (re-) definiëren en geschikte kandidaten uitnodigen
- Kenniscentrum sprekers inzetten
- Inhoudelijk vullen van D66-talentontwikkeling en opleidingen

¹ bijvoorbeeld 'de onderkant van de arbeidsmarkt', 'een innovatieve doorbraak', 'verbetering van het vmbo en mbo'

Als nog niet concreet actiepoint is in discussie in het LB op welke wijze op het “inhouds”-domein van de concrete standpunten, korte studies, onmiddellijke acties voorafgaande aan een verkiezingscampagne een structuur in het leven kan worden geroepen. Daarin zullen het LB-lid Kennis en Deskundigheid, de voorzitter van de Van Mierlo Stichting en het LB-lid Marketing en Communicatie een gezamenlijke rol spelen.

Output/inbedding in de vereniging/impact

De concrete output van de Van Mierlo Stichting was zeer gevarieerd en zal dit in het komende jaar ook blijven. Het is een constant punt van aandacht om de resultaten van individuele projecten zo goed mogelijk te verspreiden onder verschillende lagen van de vereniging. De begeleiding van lokale permanente programmacommissies en thema-afdelingen is hierin van belang, net als het inhoudelijk vullen van talentontwikkeling en opleidingen in de vereniging. Hier is het de bedoeling dat bijdragen worden geleverd – zonder dat de primaire opdracht er onder leiden zal – aan de drie andere doelstellingen van het LB Jaarplan 2011- 2014.

Daarom zullen medewerkers van de Van Mierlo Stichting naast de in de [begroting](#) opgenomen projecten en activiteiten vaker dan in voorgaande jaren zichtbaarder gaan optreden in de partij.

In 2011 zal de Van Mierlo Stichting ook via landelijke media wederom trachten bijdragen te leveren aan het publieke debat. Ook de door de Van Mierlo Stichting getrainde sprekers (die in november 2010 zijn gestart) zullen de output van de Van Mierlo Stichting beduidend vergroten.

Inbedding van de Van Mierlo Stichting in de samenwerking van het Europees Liberale Forum moet vorm krijgen door aansluiting van KC/ELF-activiteiten bij het werk aan de ontplooiingsmaatschappij. Hiertoe wordt voor 2012 een voorstel gedaan over ‘Europa, identiteit en liberalisme’.

Financiën

Van belang voor totstandkoming van een groot aantal geplande producten is externe financiering onmisbaar. De inspanningen daarvoor moeten worden afgestemd met de afdeling communicatie & werving van het Landelijk bureau (Francine Hijmans).

Uit de begroting blijkt dat het streven er op moet zijn gericht om tenminste Euro 50.000 te verwerven in aanvulling op de bijdrage van de vereniging D66 en BZK gelden, waarschijnlijk per project te winnen. Het door het bestuur van de Van Mierlo Stichting gestelde doel van een overschot op de begroting lijkt op korte termijn niet haalbaar.

Einde Jaarplan

[Bijlagen \(3\)](#)